

Ayşe Jale AĞIRBAŞ
DSP Genel Başkan Yardımcısı
DSP İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5188 Sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Ayşe Jale AĞIRBAŞ
DSP İstanbul Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	İçişleri			
Tarih:	10 Mart 2011	E. No:	2/880	
Md.Y.	Muht.	D.Bşk.	G.S.ç.	Gen.Şk.
16	TK	Ş	AKU	K
BAŞKAN				

Telefon: (0.312) 420 59 12 – 13
Faks: (0.312) 420 69 46
e-posta: aysejaleagirbas@tbmm.gov.tr
aysejaleagirbas@dsp.org.tr
Adres: A Blok Alt Zemin 2.Banko No:9

TBMM - ANKARA

GENEL GEREKÇE

Özel güvenlik görevlisi, 5188 sayılı Kanun kapsamında özel koruma ve güvenlik hizmetini yerine getirmek amacıyla istihdam edilen silahlı ya da silahsız olarak görev yapan kişilerdir. Özel Güvenlik görevlileri, genel kolluk kuvvetlerinin sorumluluğunda bulunan ve özel güvenlik komisyonunun kendisine tanıdığı alanda, daha çok suç önleme faaliyeti yapmakla görevlidir. Hizmetlerinin niteliği; polis, jandarma ve sahil güvenlikten oluşan genel kolluk kuvvetlerine yardımcı olmak ve desteklemek suretiyle kamu güvenliğini tamamlayıcı mahiyettedir.

Özel güvenlik hizmetleri faaliyetleri, 2004 yılına kadar 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanuna göre düzenlenmiştir. 26.06.2004 tarih ve 25504 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunla 2495 sayılı kanun yürürlükten kaldırılarak, özel güvenlik alanındaki her tür faaliyetin kayıt ve denetim altına alınması, özel güvenlik şirketlerinin yasal bir zemine oturması sağlanmıştır.

5188 Sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten 2011 yılına kadar 1297 özel güvenlik şirketinin faaliyetine izin verilmiş ve halen 1206 şirket faaliyetini sürdürmektedir. Özel güvenlik izni almış yer sayısı ise 47 bin 542 olmuştur. Ülkemizde 2011 yılı itibarıyla, mevcut özel güvenlik görevlisi sayısı 171 bin 228'e, tahsis edilen özel güvenlik görevlisi kadrosu ise 299 bin 153'e ulaşmıştır.

5188 sayılı yasa ile özel güvenlik hizmeti özgün ve açık yasal bir dayanağa kavuşmakla beraber birçok eksikliği içerisinde barındırmaktadır. Zamanla eksikliklerinin giderilmesi beklenen yasa, yürürlüğe konulduğu 2004 yılından beri iyileştirici çalışmaya tabi tutulmamıştır. Oysa, canlı varlıkların, organizmaların zamanla yaşlanması ve beklenen performansı göstermekten yavaş yavaş uzaklaşması gibi, sosyal varlıklar olan kanunlar da zamanla yaşlanmakta ve günün ihtiyaçlarına gereği gibi cevap vermekte zorlanmaktadır. Bu sebeptendir ki, kanunların gözden geçirilmesi ve yaşanan çağın ve gelişen teknolojinin ihtiyaçlarına cevap verebilir hale getirilmesi kaçınılmazdır.

5188 sayılı Kanunun 5. maddesi, özel güvenlik şirketleri tarafından üçüncü kişi, kurum ve kuruluşlara sağlanacak koruma ve güvenlik hizmetlerinin, hizmetin başlamasından en geç bir hafta önce ilgili valiliğe yazılı olarak bildirilmesini zorunlu kılmaktadır. Özel güvenlik hizmetlerine olan ihtiyacın giderek arttığı ve her an yeni bir talebin oluşabileceği bir sektörde, hizmetin başlaması işlemini 1 hafta geciktiren bu uygulama, teknolojik altyapıdaki gelişmeler ve bilgiye ulaşım hızının artması göz önünde alındığında gereksiz bir zaman kaybına neden olmaktadır. Koruma ve güvenlik talebi ihtiyacının süratle karşılanmasını önleyen bu madde, özel güvenlik şirketlerini de mağdur etmekte, ceza almalarına yol açmaktadır.

Özel güvenlik görevlisi olarak çalışanların büyük kısmı dar gelirli olup, hayatlarını zorlukla idame ettirmektedirler. Maddi imkânsızlıklara rağmen özel güvenlik görevlisi olabilmek için gerekli eğitimi tamamlayıp sınavı başarıyla veren kişiye 5 yıl çalışma izni verilmektedir. Bu süreyi tamamlayan özel güvenlik görevlileri yeniden ruhsat harcı ödemek suretiyle çalışma izinlerini yenilemektedirler. Kanunda öngörülen söz konusu hüküm asgari ücretle, ağır koşullarda sekiz saati aşan bir şekilde çalışan özel güvenlik görevlilerini mağdur eden gereksiz bir uygulamaya dönüşmüştür.

Kanun teklifi, 5188 sayılı Kanunun yasalaştığı 2004 yılından bugüne kadar olan gelişmeleri ve özel güvenlik hizmetinde çalışanların taleplerini dikkate alarak, özel güvenlik kuruluşlarının cezalı duruma düşmesine yol açan maddeler ile özel güvenlik görevlilerinin gereksiz olarak 5 yılda bir ruhsat yenilemesine neden olan ilgili maddeleri yeniden düzenlemek suretiyle özel güvenlik hizmetinde faaliyet gösterenlere kolaylıklar getirmeyi amaçlamaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Özel güvenlik şirketleri tarafından üçüncü kişi, kurum ve kuruluşlara sağlanacak koruma ve güvenlik hizmetlerinin, hizmetin başlamasından en geç bir hafta önce ilgili valiliğe yazılı olarak bildirilmesi hükmü teknolojik altyapıdaki gelişmeler ve bilgiye ulaşım hızının artması göz önünde alındığında gereksiz bir zaman kaybına ve özel güvenlik şirketlerinin ceza almalarına yol açmaktadır. Bu nedenle, hizmetin başlamasından en geç 1 gün önce ilgili valiliğe yazılı olarak bildirilmesi yönünde düzenleme yapılarak bu olumsuzluğun giderilmesi ve şirketlerin cezai yaptırıma maruz kalmalarının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Özel güvenlik görevlisi olarak istihdam edilecekler ile özel güvenlik şirketlerinde, alarm izleme merkezlerinde ve özel güvenlik eğitimi verecek kurumlarda kurucu ve/veya yönetici olarak çalışacakların çalışma süresinin beş yıla kısıtlanması ve bu sürenin sonunda yenileme eğitimi almak suretiyle tekrar ruhsat harcı ödemek zorunda kalmaları mağduriyete yol açan bir hal almıştır. Söz konusu kişilerin çalışma iznine ilişkin süre kısıtının kaldırılması ve bir defaya mahsus ruhsat harcı ödeyerek görevlerine devam edebilecekleri yönünde düzenleme yapılarak, mesleğin kalitesinin ve veriminin artırılmasıyla beraber ek maddi külfet getiren uygulamaya son verilmesi amaçlanmıştır.

Madde 3- Görevlerinin gerektirdiği nitelikler ve aldıkları eğitim göz önüne alınarak, Milli İstihbarat Teşkilatı ve genel kolluk emeklileri ile en az beş yıl süreyle çalışıp kendi istekleriyle buralardan ayrılanlara ve daha önce yükseköğretim kurumlarının güvenlikle ilgili fakülte ve meslek yüksek okullarından mezun olanlar ile fakülte ve meslek yüksek okullarının güvenlikle ilgili bölümlerinden mezun olanlara temel eğitim şartı kaldırılmıştır. Ayrıca, bu kapsamdaki Milli-İstihbarat Teşkilatı ve genel kolluk mensuplarının tahsil şartı aranmaksızın silahlı özel güvenlik görevlisi olarak çalışabileceklerine dair düzenleme yapılmıştır.

**5188 SAYILI ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİNE DAİR KANUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanununun 5 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu şirketler tarafından üçüncü kişi, kurum ve kuruluşlara sağlanacak koruma ve güvenlik hizmetleri, hizmetin başlamasından en geç 1 gün önce ilgili valiliğe yazılı olarak bildirilir. Acil ve geçici nitelikteki koruma ve güvenlik hizmetlerinde süre kaydı aranmaz."

Madde 2- 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü ve beşinci fıkraları madde metninden çıkarılmıştır.

"Özel güvenlik görevlisi olarak istihdam edilecekler ile özel güvenlik şirketlerinde, alarm izleme merkezlerinde ve özel güvenlik eğitimi verecek kurumlarda kurucu ve/veya yönetici olarak çalışacaklar hakkında valilikçe güvenlik soruşturması yapılır. Soruşturma sonucu olumlu olanlara, bu Kanununun 14 üncü maddesinde belirtilen özel güvenlik temel eğitimini başarıyla bitirmiş olmak şartıyla, valilikçe çalışma izni verilir. Ateşli silah taşımayacak özel güvenlik görevlileri hakkında sadece arşiv araştırması yapılır. Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması bir ay içinde tamamlanır. Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması her beş yılda bir yenilenir."

Madde 3- 5188 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Özel güvenlik temel eğitimi teorik ve pratik eğitim ile silah eğitiminden oluşmak üzere yüzyirmi ders saatinden az olmamak üzere düzenlenir. Yükseköğretim kurumlarının güvenlikle ilgili fakülte ve meslek yüksek okullarından mezun olanlar ile fakülte veya meslek yüksek okullarının güvenlikle ilgili bölümlerinden mezun olanlarda silah eğitimi dışında özel güvenlik temel eğitimi şartı aranmaz. Genel kolluk kuvvetlerinden ve Milli İstihbarat Teşkilatından emekli olanlar ile en az beş yıl bu görevlerde çalıştıktan sonra kendi istekleriyle görevlerinden ayrılmış olanlarda, özel güvenlik temel eğitimi şartı ve Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrası (b) bendinde belirtilen eğitim şartı aranmaz."

ASLI GİBİDİR

Habip KOCAMAN

Habip KOCAMAN
Kanunlar ve Kararlar
Müdürü